

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Кафедра оперативно-розшукової та поліцейської діяльності

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА

КОМПАРАТИВІСТИКА

методичні рекомендації
для підготовки до практичних занять

для здобувачів вищої освіти ступеня магістр
спеціальності D8 «Право» / 081 «Право»
на факультеті прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Одеса – 2025

УДК 343.985(075)

Рекомендовано до видання навчально-методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
Протокол від 27.11.2025 р. № 2.

Рецензенти:

Тарасенко О. С. – проректор Національної академії внутрішніх справ. Доктор юридичних наук. Професор. Заслужений юрист України. Полковник поліції.

Єгоров С. О. – доцент кафедри професійних та спеціальних дисциплін Інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ. Кандидат юридичних наук. Доцент.

Укладачі:

Албул С. В. – професор кафедри оперативно-розшукової та поліцейської діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, професор.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3253-9225>

Цехан Д. М. – в.о. завідувача кафедри оперативно-розшукової та поліцейської діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6503-6985>

Оперативно-розшукова компаративістика: методичні рекомендації для підготовки до практичних занять (для здобувачів вищої освіти ступеня магістр спеціальності D8 «Право» / 081 «Право») / Уклад.: С. В. Албул, Д. М. Цехан. – Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2025. – 56 с.

Видання містить методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова компаративістика» для здобувачів вищої освіти ступеня магістр спеціальності D8 «Право» / 081 «Право». Надано тематичний план навчальної дисципліни, розкрито форми та методи роботи на практичних заняттях, перелік питань для підсумкового контролю та список рекомендованих джерел.

УДК 343.985(075)

© С. В. Албул, Д. М. Цехан, 2025.

© Національний університет «Одеська юридична академія», 2025

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Структура навчальної дисципліни.....	5
Тематичний план навчальної дисципліни.....	5
Форми та методи роботи на практичних заняттях.....	6
Тематика рефератів.....	30
Тестові завдання.....	32
Питання для підсумкового контролю.....	46
Рекомендований перелік джерел.....	48
Ресурси відкритого доступу.....	55

ВСТУП

В умовах повномасштабної військової агресії з боку російської федерації вітчизняні соціально-політичні реалії, виклики та загрози, вимагають системного реагування, адекватної трансформації усього сектору безпеки, а також включення цієї системи у сферу політичних пріоритетів держави. У цьому зв'язку, роль правоохоронних органів України полягає у створенні умов розвитку безпечного середовища життєдіяльності, як основи безпеки на території України, а також сучасної системи внутрішньої безпеки. Виклики, які на сьогодні стоять перед правоохоронними органами України, безпосередньо пов'язані з її компетентністю в забезпеченні безпеки громадян та суспільства, здатністю протистояти злочинності.

Планом заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 року № 792-р. передбачено, зокрема, забезпечення поступової адаптації законодавства України до права ЄС, поетапної трансформації оперативно-розшукової діяльності у нові форми, які підтвердили свою дієвість на теренах інших держав.

Компаративістика – це міждисциплінарний науковий напрям, який вивчає зв'язки та закономірності шляхом порівняння різних явищ. Вона допомагає виявляти аналогії, взаємозв'язки та відмінності між об'єктами дослідження, які належать до різних національних культур, історичних періодів чи наукових систем. Формування нової парадигми оперативно-розшукової діяльності має базуватися на результатах компаративного аналізу та вивчення наявного позитивного досвіду інших країн.

Навчальна дисципліна «Оперативно-розшукова компаративістика» – вибіркова навчальна дисципліна для здобувачів вищої освіти ступеня магістр спеціальності D8 «Право» / 081 «Право».

В межах курсу з точки зору порівняльного правознавства вивчаються теоретичні положення нормативно-правових актів у сфері оперативно-розшукової діяльності України та країн Європейського Союзу; досліджуються системи та повноваження окремих суб'єктів ОРД; види та окремі організаційні аспекти проведення оперативно-розшукових заходів; аналізуються питання використання конфіденційної допомоги громадян у реалізації завдань ОРД, а також аналізуються проблемні питання подальшого вдосконалення вітчизняного оперативно-розшукового законодавства в контексті Європейської інтеграції.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Оперативно-розшукова компаративістика» є розширення та поглиблення знань здобувачів вищої освіти з питань нормативно-правового регулювання, організаційних аспектів

оперативно-розшукової діяльності правоохоронних та спеціальних органів України та країн Європейського Союзу.

Завданнями навчальної дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти навичок вирішення питань порівняльного правознавства в галузі оперативно-розшукової діяльності та визначати перспективи подальшого розвитку вітчизняного законодавства та практики його застосування.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні *методи навчання: словесні* (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій); *наочні* (демонстрація, мультимедійна презентація); *практичні* (ситуаційні задачі). Можливим є використання дистанційних технологій.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
Види навантаження	год. (денна ф/н)	год. (заочна ф/н)
Кількість кредитів/год	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	30	16
• лекційні заняття, год.	14	12
• практичні заняття, год.	16	4
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	60	74
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	10	10
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	50	64
Залік	+	+

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми
Тема 1. Теоретико-правові засади оперативно-розшукової діяльності в Україні.
Тема 2. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в країнах Європейського Союзу.
Тема 3. Система та повноваження суб'єктів оперативно-розшукової діяльності в країнах Європейського Союзу.
Тема 4. Система та види оперативно-розшукових заходів правоохоронних органів країн Європейського Союзу.
Тема 5. Використання конфіденційної допомоги громадян правоохоронними органами країн Європейського Союзу.
Тема 6. Трансформація оперативно-розшукової діяльності у кримінальну розвідку: світові практики та вітчизняні перспективи.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ РОБОТИ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ

Тема № 1.

Теоретико-правові засади оперативно-розшукової діяльності в Україні.

1. Поняття, завдання та принципи оперативно-розшукової діяльності в Україні.
2. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності в Україні.
3. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності в Україні.
4. Оперативно-розшукова та кримінально процесуальна діяльності в Україні: питання співвідношення.

Рекомендації для здобувачів вищої освіти

Під час підготовки до практичного заняття за темою «Теоретико-правові засади оперативно-розшукової діяльності в Україні» необхідно зосередити увагу на тому, що оперативно-розшукова діяльність є особливим видом державної діяльності, а також необхідно обґрунтувати її соціальну зумовленість та необхідність.

Важливим є ознайомлення з законодавчим визначенням, наданим у ст. 2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»: оперативно-розшукова діяльність як система гласних і негласних пошукових та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів.

Під час розгляду питання щодо завдань оперативно-розшукової діяльності, необхідно зосередити увагу на понятті гласних і негласних, пошукових та контррозвідувальних заходів; понятті та видах технічних засобів, які застосовуються в оперативно-розшуковій діяльності, а також напрямках використання технічних засобів в оперативно-розшуковій діяльності.

Відповідно до чинного законодавства, завданнями оперативно-розшукової діяльності є пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави.

Окремо слід зупинитися на питаннях класифікації принципів оперативно-розшукової діяльності в Україні.

Здійснюючи підготовку до питання щодо підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності в Україні, необхідно проаналізувати положення ст. ст. 6, 9-1, 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову

діяльність».

Аналізуючи напрями використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності в Україні, доречним є ознайомлення з положеннями ст. 10 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», а також положеннями Кримінального процесуального кодексу України в частині можливості використання матеріалів ОРД у кримінальному провадженні.

Продовжуючи розгляд питань, доречним є обґрунтування співвідношення оперативно-розшукової діяльності та кримінально процесуальної діяльності.

Під час підготовки до заняття обов'язковим є ознайомлення з положеннями чинного законодавства та теоретичними джерелами.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни (орієнтовний перелік тем наданий в методичних рекомендаціях).

Практичні завдання

Вирішення практичних задач, ситуаційних завдань. Практичні задачі, ситуаційні завдання, які обговорюються під час заняття, надаються викладачем. Такі ситуації можуть бути взяті з власного досвіду роботи викладача у практичних підрозділах правоохоронних органів України.

Крім цього, можливим є здійснення здобувачами вищої освіти аналітичного порівняльного опрацювання нормативно-правових актів, що регламентують оперативно-розшукову діяльність в Україні та зарубіжних країнах (на вибір здобувача, за погодженням з викладачем). За результатами аналітичного опрацювання здобувачі складають порівняльну таблицю.

Список рекомендованих джерел до теми

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. К.: МВС України, 2012. 42 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17/print>
3. Про Бюро економічної безпеки : закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150->

20/print

4. Про Державне бюро розслідувань : закон України від 12 листопада 2015р. №794-VIII [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19/print>

5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12/print>

6. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98/print>

7. Про Державну прикордонну службу: закон України від 3 квітня 2003 р. № 661 [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15/print>

8. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : закон України від 23.12.1993 № 3782-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12/print>

9. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 373-IV. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15/print>

10. Про Національне антикорупційне бюро України: закон України від 14.10.2014 № 1698-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/print>

11. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

12. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

13. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30.06.1993 № 3341-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

14. Про розвідку : Закон України від 17.09.2020 р. № 912-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20/print>

15. Про Службу безпеки України: закон України від 25 березня 1992 р. №2229 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12/print>

16. Про Службу зовнішньої розвідки України : Закон України від 01.12.2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15/print>

Основні джерела

1. Албул С.В. Оперативно-розшукова діяльність: сучасні доктринальні та праксеологічні концепти. *Воєнний стан: теоретико-праксеологічні проблеми*

юриспруденції : колективна монографія. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2024. С. 1–24. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-421-7-1>

2. Вільська Є.Р. Взаємодія Національного центрального бюро Інтерполу України з правоохоронними органами іноземних держав. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 07 жовтня 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С. 30–32.

3. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. Одеса : Фенікс, 2022. 48 с.

4. Єфімов В.В. Міжнародне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності. *Право і суспільство*. 2012. Вип. 1. С. 268–273.

5. Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Юридична компаративістика : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2023. 304 с.

6. Оперативно-розшукова діяльність: навчальний посібник / С.В. Албул, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат; за заг. ред. проф. С.В. Албула. – Одеса : ОДУВС, 2023. – 375 с.

7. Оперативно-розшукова діяльність : посібник / В.І. Божик та ін.; за заг. ред. А.М. Кислого, С.М. Князева, С.С. Чернявського; НАВС, ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Київ : Вид-во «Людмила», 2021. 240 с.

8. Основи оперативно-розшукової діяльності: курс лекцій / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 200 с.

9. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні: навчальний посібник / С.В. Албул, В.В. Аброськін, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, І.Л. Формальчук, Т.Г. Щурат; За заг. ред. В.В. Аброськіна. Одеса : ОДУВС, 2020. 290 с.

10. Подобний О.О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика : навч.-метод. посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/16138>

11. Притула А.М., Халимон С.І., Митрофанов І.І. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» : науково-практичний коментар / за заг. ред. доктора юрид. наук, професора А. М. Притули. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 236 с.

12. Albul S. Criminal Intelligence as a Function of Operatively-Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects. *European Reforms Bulletin*. Grand Duchy of Luxembourg. 2015. № 2. P. 2–6.

Тема № 2.

Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в країнах Європейського Союзу

1. Правова основа оперативно-розшукової діяльності в Україні: загальна характеристика.
2. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в країнах Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка), США та Великій Британії.
3. Міжнародно-правові акти в системі нормативно-правової регламентації оперативно-розшукової діяльності в Україні та країнах Європейського Союзу.
4. Роль та місце практики ЄСПЛ у регламентації оперативно-розшукової діяльності в Україні та країнах Європейського Союзу.
5. Можливості імплементації окремих аспектів нормативно-правової регламентації оперативно-розшукової діяльності зарубіжних держав у вітчизняне законодавство.

Рекомендації для здобувачів вищої освіти

Під час підготовки до практичного заняття необхідно зосередити увагу на аналізові правової основи оперативно-розшукової діяльності в Україні (ст. 3 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»). Окремо слід зупинитися на дослідженні Конституційних основ оперативно-розшукової діяльності, ролі Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України у регламентації оперативно-розшукової діяльності.

Розглядаючи питання нормативно-правової регламентації оперативно-розшукової діяльності в країнах Європейського Союзу, доречним є ознайомлення з особливостями регулювання ОРД в діяльності правоохоронних та спеціальних органів ФРН, Австрійської Республіки, Республіки Польщі, Чеської Республіки, Італійської Республіки, а також США та Великій Британії.

Слід проаналізувати вплив міжнародно-правових актів, а також практики ЄСПЛ на оперативно-розшукову діяльність в Україні та країнах Європейського Союзу.

В якості питання, яке може бути винесено на обговорення (дискусію) під час заняття є можливості імплементації окремих аспектів нормативно-правової регламентації оперативно-розшукової діяльності зарубіжних держав у вітчизняне законодавство.

Під час підготовки до заняття обов'язковим є ознайомлення з положеннями чинного законодавства та теоретичними джерелами.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни (орієнтовний перелік тем наданий у методичних рекомендаціях).

Практичні завдання

Здійснення здобувачами вищої освіти аналітичного порівняльного опрацювання нормативно-правових актів, що регламентують оперативно-розшукову діяльність в Україні та зарубіжних країнах (на вибір здобувача, за погодженням з викладачем). За результатами аналітичного опрацювання здобувачі складають порівняльну таблицю.

Список рекомендованих джерел до теми

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. К.: МВС України, 2012. 42 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17/print>
3. Про Бюро економічної безпеки : закон України від 28.01.2021 р. № 1150-ІХ. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20/print>
4. Про Державне бюро розслідувань : закон України від 12 листопада 2015р. №794-VIII [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19/print>
5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12/print>
6. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98/print>
7. Про Державну прикордонну службу: закон України від 3 квітня 2003 р. № 661 [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15/print>
8. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному

судочинстві : закон України від 23.12.1993 № 3782-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12/print>

9. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 373-IV. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15/print>

10. Про Національне антикорупційне бюро України: закон України від 14.10.2014 № 1698-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/print>

11. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

12. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

13. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30.06.1993 № 3341-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

14. Про прокуратуру : закон України від 05.11.1991 р. № 1789-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/print>

15. Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво : Закон України від 12.07.2017 № 2129-VIII [Електронний ресурс]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16#n2

16. Про розвідку : Закон України від 17.09.2020 р. № 912-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20/print>

17. Про Службу безпеки України: закон України від 25 березня 1992 р. №2229 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12/print>

18. Про Службу зовнішньої розвідки України : Закон України від 01.12.2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15/print>

19. Republic of Lithuania Law on the Intelligence Ombudspersons: 23 December 2021 № XIV-868 (as last amended on 22 June 2023 – № XIV-2090) [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.lt/vybaer>

Основні джерела

1. Албул С.В. Оперативно-розшукова діяльність: сучасні доктринальні та праксеологічні концепти. *Воєнний стан: теоретико-праксеологічні проблеми юриспруденції* : колективна монографія. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2024. С. 1–24. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-421-7-1>

2. Албул С.В. Правове регулювання використання негласного співробітництва з поліцейськими органами у країнах Європейського Союзу.

Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 07 жовтня 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С. 5–11.

3. Барабаш Г.В. Правоохоронна система Німеччини та нормативно-правова база її діяльності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 2 (117). С. 314–321.

4. Берднік І.В., Головка М.Б. Особливості нормативної регламентації застосування окремих оперативно-розшукових заходів за законодавством України та деяких зарубіжних країн. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 351–355.

5. Грібов М.Л., Козаченко О.І. Міжнародний досвід правового регулювання негласного співробітництва. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 3 (112). С. 83–97.

6. Григоренко І.А. Особливості правоохоронної (поліцейської) діяльності у Німеччині: теоретико-правовий аспект. *Держава і право*. 2013. № 60. С. 52–58.

7. Жалдак С.І. Стандарти нормативно-правової регламентації негласних актів розслідування в європейському кримінальному процесуальному законодавстві. *Вісник Академії адвокатури України*. 2014. № 3 (31). Т. 11. С. 107–115.

8. Зарасило В.О., Басс В.О., Курилін І.Р., Братков С.І. Організація діяльності поліції зарубіжних країни: навчальний посібник. К.: Академія Управління МВС України, 2007. 250 с.

9. Кислий А.М., Чайка Р.А., Денисенко М.М. Зарубіжний досвід нормативного регулювання негласних слідчих (розшукових) дій. *Наукові праці МАУП*. 2016. Вип. 49. С. 65–73.

10. Мозоль В.В. Зарубіжний досвід організації діяльності поліції. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України*: збірник тез доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 11 квітня 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 171–173.

11. Молдован А.В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

12. Никифорчук Д.Й., Єрмолаєв І.В. Щодо особливостей нормативно-правової регламентації оперативно-розшукових заходів за національним законодавством та законодавством зарубіжних країн. *Colloquium-Journal. Jurisprudence*. 2024. № 17 (210). С. 25–30.

13. Оперативно-розшукова діяльність: навчальний посібник / С.В. Албул, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат; за заг. ред. проф. С.В. Албула. – Одеса : ОДУВС, 2023. – 375 с.

14. Оперативно-розшукова діяльність : посібник / В.І. Божик та ін.; за заг. ред. А.М. Кислого, С.М. Князева, С.С. Чернявського; НАВС, ПрАТ «ВНЗ

«МАУП». Київ : Вид-во «Людмила», 2021. 240 с.

15. Оперативно-розшукова компаративістика: монографія / О.М. Бандурка, М.М. Перепелиця, О.В. Манжай та ін. Харків: Золота миля, 2013. 352 с.

16. Основи оперативно-розшукової діяльності: курс лекцій / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 200 с.

17. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні: навчальний посібник / С.В. Албул, В.В. Аброськін, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, І.Л. Форнальчук, Т.Г. Щурат; За заг. ред. В.В. Аброськіна. Одеса : ОДУВС, 2020. 290 с.

18. Попова Л.М. Діяльність поліції зарубіжних країн і можливість використання їх досвіду в Україні. *Сучасна європейська поліцейська та можливості її використання в діяльності Національної поліції України*: збірник тез доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 11 квітня 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 200–202.

19. Притула А.М., Халимон С.І., Митрофанов І.І. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» : науково-практичний коментар / за заг. ред. доктора юрид. наук, професора А. М. Притули. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 236 с.

20. Тараніч Є.А., Іванчук Н.В. Сучасні зарубіжні моделі організації оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7. 2022. С. 417–421. URL: http://lsei.org.ua/7_2022/101.pdf

Тема 3.

Система та повноваження суб'єктів оперативно-розшукової діяльності в країнах Європейського Союзу

1. Система державних органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в Україні, та їх повноваження.

2. Загальна характеристика та повноваження органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в країнах Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка), США та Великій Британії.

3. Можливості імплементації окремих структурно-функціональних аспектів системи та повноважень суб'єктів оперативно-розшукової діяльності зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну практику.

Рекомендації для здобувачів вищої освіти

Здійснюючи підготовку до практичного заняття за вказаною темою, необхідно проаналізувати систему державних органів, які здійснюють

оперативно-розшукову діяльність в Україні та їх повноваження.

Необхідно визначити, що відповідно до чинного законодавства (ст. 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»), в Україні підрозділами, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність є оперативні підрозділи:

- Національної поліції України,
- Служби безпеки України,
- Державного бюро розслідувань,
- Служби зовнішньої розвідки України,
- Національного антикорупційного бюро України,
- Управління державної охорони,
- Державної прикордонної служби України,
- органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України,
- розвідувального органу Міністерства оборони України,
- Бюро економічної безпеки.

Доречним є засвоєння наявної заборони щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності підрозділами інших міністерств, відомств, громадськими, приватними організаціями та особами.

Необхідним є аналіз загальної характеристики оперативних підрозділів Національної поліції України, їх системи, структури, функцій, прав та обов'язків, а також компетенції працівників оперативних підрозділів Національної поліції України.

Аналізуючи питання щодо загальної характеристики та повноважень органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в країнах Європейського Союзу, доречним є висвітлення структурно-функціонального забезпечення оперативно-розшукової діяльності у ФРН, Австрійській Республіці, Республіці Польщі, Чеській Республіці, Італійській Республіці.

Крім цього, необхідно проаналізувати питання структури та повноважень спеціалізованих оперативно-розшукових органів у США та Великій Британії.

В якості питання, яке може бути винесено на обговорення (дискусію) під час заняття є можливості імплементації окремих структурно-функціональних аспектів системи та повноважень суб'єктів оперативно-розшукової діяльності зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну практику.

Під час підготовки до заняття обов'язковим є ознайомлення з положеннями чинного законодавства та теоретичними джерелами.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне

підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни (орієнтовний перелік тем наданий у методичних рекомендаціях).

Практичні завдання

Здійснення здобувачами вищої освіти аналітичного порівняльного опрацювання нормативно-правових актів, що регламентують оперативно-розшукову діяльність в Україні та зарубіжних країнах (на вибір здобувача, за погодженням з викладачем). За результатами аналітичного опрацювання здобувачі складають порівняльну таблицю.

Список рекомендованих джерел до теми

Нормативно-правові акти

1. Про Бюро економічної безпеки : закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20/print>
2. Про Державне бюро розслідувань : закон України від 12 листопада 2015р. №794-VIII [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19/print>
3. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12/print>
4. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98/print>
5. Про Державну прикордонну службу: закон України від 3 квітня 2003 р. № 661 [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15/print>
6. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 373-IV. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15/print>
7. Про Національне антикорупційне бюро України: закон України від 14.10.2014 № 1698-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/print>
8. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
9. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>
10. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30.06.1993 № 3341-XII із змін. [Електронний

ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

11. Про розвідку : Закон України від 17.09.2020 р. № 912-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20/print>

12. Про Службу безпеки України: закон України від 25 березня 1992 р. №2229 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12/print>

13. Про Службу зовнішньої розвідки України : Закон України від 01.12.2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15/print>

Основні джерела

1. Албул С.В. Оперативно-розшукова діяльність: сучасні доктринальні та праксеологічні концепти. *Воєнний стан: теоретико-праксеологічні проблеми юриспруденції* : колективна монографія. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2024. С. 1–24. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-421-7-1>

2. Албул С.В. Правове регулювання використання негласного співробітництва з поліцейськими органами у країнах Європейського Союзу. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 07 жовтня 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С. 5–11.

3. Албул С.В., Вихристюк К.О. Аналітична розвідка та оперативно-розшукова діяльність : зарубіжний досвід та вітчизняні перспективи. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 13 жовтня 2023 р.). Одеса: ОДУВС, 2023. С. 5–8.

4. Барабаш Г.В. Правоохоронна система Німеччини та нормативно-правова база її діяльності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 2 (117). С. 314–321.

5. Білецький В.О., Ченчик В.М. Допроцесуальна діяльність правоохоронних органів країни Європейського Союзу. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 2. С. 394–397.

6. Голодник Ю.А. Діяльність правоохоронних органів Німеччини в механізмі забезпечення прав громадян, інтересів суспільства та держави: приклад для України. *Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2023. № 4. Том 34 (73). С. 72–76.

7. Гордієнко С.Г. Основи агентурно-оперативної діяльності спецслужб України: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 776 с.

8. Григоренко І.А. Особливості правоохоронної (поліцейської) діяльності у Німеччині: теоретико-правовий аспект. *Держава і право*. 2013. № 60. С. 52–58.

9. Домброван Н.В. Моделі чергової частини органу поліції зарубіжних країн світу. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 4. Ч. 1. С. 41–45.

10. Зарасило В.О., Басс В.О., Курилін І.Р., Братков С.І. Організація діяльності поліції зарубіжних країни: навчальний посібник. К.: Академія Управління МВС України, 2007. 250 с.

11. Князев С.М. Порядок взаємодії співробітника оперативного підрозділу та слідчого під час здійснення оперативно-розшукової діяльності: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2 (23). Том 3. С. 292–297.

12. Крамаренко Ю.М., Скок О.С., Шевченко Т.В., Хашев В.Г. Сучасні питання протидії організованим злочинності в Україні та за кордоном: монографія. Дніпро: ДДУВС, 2022. 216 с.

13. Мозоль В.В. Зарубіжний досвід організації діяльності поліції. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України*: збірник тез доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 11 квітня 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 171–173.

14. Молдован А.В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

15. Молдован Е.С., Жданова В.П. Зарубіжний досвід оперативно-розшукової діяльності митних органів: уроки для України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 315–319.

16. Оперативно-розшукова діяльність: навчальний посібник / С.В. Албул, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат; за заг. ред. проф. С.В. Албула. – Одеса : ОДУВС, 2023. – 375 с.

17. Оперативно-розшукова діяльність : посібник / В.І. Божик та ін.; за заг. ред. А.М. Кислого, С.М. Князева, С.С. Чернявського; НАВС, ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Київ : Вид-во «Людмила», 2021. 240 с.

18. Оперативно-розшукова компаративістика: монографія / О.М. Бандурка, М.М. Перепелиця, О.В. Манжай та ін. Харків: Золота миля, 2013. 352 с.

19. Основи оперативно-розшукової діяльності: курс лекцій / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 200 с.

20. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні: навчальний посібник / С.В. Албул, В.В. Аброськін, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, І.Л. Формальчук, Т.Г. Щурат; За заг. ред. В.В. Аброськіна. Одеса : ОДУВС, 2020. 290 с.

21. Попова Л.М. Діяльність поліції зарубіжних країн і можливість використання їх досвіду в Україні. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України*: збірник тез доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 11 квітня 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 200–202.

22. Притула А.М., Халимон С.І., Митрофанов І.І. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» : науково-практичний коментар / за заг. ред. доктора юрид. наук, професора А. М. Притули. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 236 с.

23. Тараніч Є.А., Іванчук Н.В. Сучасні зарубіжні моделі організації оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7. 2022. С. 417–421. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/101.pdf

Тема № 4.

Система та види оперативно-розшукових заходів правоохоронних органів країн Європейського Союзу

1. Система та види оперативно-розшукових заходів в Україні. Організаційні аспекти їх проведення.

2. Загальна характеристика оперативно-розшукових заходів в країнах Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка), США та Великій Британії.

3. Можливості запровадження окремих оперативно-розшукових заходів з практики зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну діяльність.

Рекомендації для здобувачів вищої освіти

Під час підготовки за темою необхідно зосередити увагу на відмінності оперативно-розшукових заходів від негласних слідчих (розшукових) дій, перелік яких закріплено у Кримінальному процесуальному кодексі України.

Слід знати, що оперативно-розшукові заходи – це заходи зі спеціально встановленими Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» і КПК України порядком та умовами їх проведення оперативними підрозділами з метою попередження, виявлення і припинення кримінальних правопорушень та виявлення причин і умов, що сприяють їх учиненню; розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання, установлення безвісно зниклих осіб; забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів, осіб, які надають допомогу або сприяють оперативно-розшуковій діяльності, беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів.

Аналізуючи види оперативно-розшукових заходів, необхідно поділяти їх на наступні групи:

- Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу (опитування осіб, особистий пошук, отримання довідково-аналітичної інформації, оперативний огляд, інформаційно-аналітичне прогнозування тощо).

- Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням керівника оперативного підрозділу (виконання спеціального завдання з

розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації, візуальне спостереження за місцем або річчю, організація перевірок фінансово-господарської діяльності підприємств).

- Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням прокурора (контрольована поставка, контрольована закупка, оперативна закупка, контрольоване вчинення відповідних діянь).
- Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються на підставі ухвали слідчого судді (аудіо-, відеоконтроль особи, накладення арешту на кореспонденцію, зняття інформації з електронних комунікаційних мереж, зняття інформації з електронних інформаційних систем, обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу), спостереження за особою).

Аналізуючи питання щодо загальної характеристики оперативно-розшукових заходів в країнах Європейського Союзу, необхідно проаналізувати практику правоохоронних та спеціальних органів ФРН, Австрійської Республіки, Республіки Польщі, Чеської Республіки, Італійської Республіки. Окремо необхідно ознайомитися з видами оперативно-розшукових заходів, які використовують правоохоронні органи США та Великої Британії.

В якості питання, яке може бути винесено на обговорення (дискусію) під час заняття є питання щодо можливості запровадження окремих оперативно-розшукових заходів з практики зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну діяльність.

Під час підготовки до заняття обов'язковим є ознайомлення з положеннями чинного законодавства та теоретичними джерелами.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни (орієнтовний перелік тем надано у методичних рекомендаціях).

Практичні завдання

Здійснення здобувачами вищої освіти аналітичного порівняльного опрацювання нормативно-правових актів, що регламентують оперативно-розшукову діяльність в Україні та зарубіжних країнах (на вибір здобувача, за погодженням з викладачем). За результатами аналітичного опрацювання здобувачі складають порівняльну таблицю.

Список рекомендованих джерел до теми

Нормативно-правові акти

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print>
2. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>
3. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30.06.1993 № 3341-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

Основні джерела

1. Албул С.В. Оперативно-розшукова діяльність: сучасні доктринальні та праксеологічні концепти. *Воєнний стан: теоретико-праксеологічні проблеми юриспруденції* : колективна монографія. Lviv-Torun : Liha-Pres, 2024. С. 1–24. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-421-7-1>
2. Берднік І.В., Головка М.Б. Особливості нормативної регламентації застосування окремих оперативно-розшукових заходів за законодавством України та деяких зарубіжних країн. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 351–355.
3. Білецький В.О., Ченчик В.М. Допроцесуальна діяльність правоохоронних органів країни Європейського Союзу. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 2. С. 394–397.
4. Галстян Г.Г. Зарубіжний досвід використання оперативно-технічних засобів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2018. Вип. 2. Том 2. С. 78–81.
5. Горбачов О.В. Досвід деяких зарубіжних країни щодо оперативно-розшукового забезпечення безпеки осіб, які виконують спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 06.12.2019). Харків: ХНУВС, 2019. С. 70–74.
6. Григоренко І.А. Особливості правоохоронної (поліцейської) діяльності у Німеччині: теоретико-правовий аспект. *Держава і право*. 2013. № 60. С. 52–58.
7. Зарасило В.О., Басс В.О., Курилін І.Р., Братков С.І. Організація діяльності поліції зарубіжних країни: навчальний посібник. К.: Академія Управління МВС України, 2007. 250 с.
8. Кислий А.М., Чайка Р.А., Денисенко М.М. Зарубіжний досвід нормативного регулювання негласних слідчих (розшукових) дій. *Наукові праці*

МАУП. 2016. Вип. 49. С. 65–73.

9. Князєв С.М. Порядок взаємодії співробітника оперативного підрозділу та слідчого під час здійснення оперативно-розшукової діяльності: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2 (23). Том 3. С. 292–297.

10. Молдован А.В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

11. Молдован Е.С., Жданова В.П. Зарубіжний досвід оперативно-розшукової діяльності митних органів: уроки для України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 315–319.

12. Никифорчук Д.Й., Єрмолаєв І.В. Щодо особливостей нормативно-правової регламентації оперативно-розшукових заходів за національним законодавством та законодавством зарубіжних країн. *Colloquium-Journal. Jurisprudence*. 2024. № 17 (210). С. 25–30.

13. Оперативно-розшукова діяльність: навчальний посібник / С.В. Албул, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат; за заг. ред. проф. С.В. Албула. – Одеса : ОДУВС, 2023. – 375 с.

14. Оперативно-розшукова діяльність : посібник / В.І. Божик та ін.; за заг. ред. А.М. Кислого, С.М. Князєва, С.С. Чернявського; НАВС, ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Київ : Вид-во «Людмила», 2021. 240 с.

15. Оперативно-розшукова компаративістика: монографія / О.М. Бандурка, М.М. Перепелиця, О.В. Манжай та ін. Харків: Золота миля, 2013. 352 с.

16. Основи оперативно-розшукової діяльності: курс лекцій / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 200 с.

17. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні: навчальний посібник / С.В. Албул, В.В. Аброськін, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, І.Л. Формальчук, Т.Г. Щурат; За заг. ред. В.В. Аброськіна. Одеса : ОДУВС, 2020. 290 с.

18. Паламарчук О.В. Американський досвід запобігання розбоям, поєднаним з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище. *Право і суспільство*. 2022. № 3. С. 202–207.

19. Слюсарчук І., Слюсарчук В., Ковальова І. Проведення оперативно-розшукових заходів у Великій Британії та США. *Господарство, підприємництво і право*. 2021. № 2. С. 201–207.

20. Тагієв С.Р. Зарубіжний досвід проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. Вип. 13 (2). С. 98–109.

21. Тагієв С.Р. Досвід системи негласного розслідування у кримінальному судочинстві Сполучених Штатів Америки. *Університетські*

наукові записки. 2015. № 2 (54). С. 207–212.

22. Тараніч Є.А., Іванчук Н.В. Сучасні зарубіжні моделі організації оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7. 2022. С. 417–421. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/101.pdf

23. Хома В.О., Жданова В.П. Зарубіжний досвід оперативно-розшукової діяльності митних органів на прикладі Сполучених Штатів Америки. *Правові горизонти*. 2020. № 23. С. 112–116.

24. Albul S. Criminal Intelligence as a Function of Operatively-Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects. *European Reforms Bulletin*. Grand Duchy of Luxembourg. 2015. № 2. P. 2–6.

25. Combating exsise Smuggling: A comparative analysis of Ukraine and Poland / Samoilenko, O., Veits, A., Albul, S., Yankova, L., Shchurat, T. *Amazonia Investiga*. 2024. Volume 13. Issue 77. P. 90–107. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.77.05.7>

Тема № 5.

Використання конфіденційної допомоги громадян правоохоронними органами країн Європейського Союзу

1. Поняття, значення та правова основа застосування конфіденційного співробітництва у протидії злочинності в Україні. Принципи використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності.

2. Напрями використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів країн Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка), США та Великої Британії.

3. Можливості запровадження окремих положень щодо використання конфіденційного співробітництва правоохоронними органами зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну діяльність.

Рекомендації для здобувачів вищої освіти

Здійснюючи підготовку до практичного заняття за вказаною темою, обов'язковим є ознайомлення з положеннями чинного законодавства та теоретичними джерелами. Слід проаналізувати та вивчити поняття та значення конфіденційного співробітництва особи з оперативним підрозділом.

Досліджуючи питання правової основи використання конфіденційного співробітництва у протидії злочинності, слід звернутися до положень ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», ст. 13 та 14 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», а також ст. 275 Кримінального процесуального кодексу України.

Необхідним є розуміння принципів використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності, а також напрямів

використання конфіденційного співробітництва у протидії злочинності.

Слід дослідити правові підстави соціального захисту негласних працівників, а також особливості державного захисту осіб, які конфіденційно співробітничать з оперативними підрозділами.

Аналізуючи питання щодо напрямів використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів країн Європейського Союзу, необхідно зосередити увагу на практиці правоохоронних органів ФРН, Австрійської Республіки, Республіки Польщі, Чеської Республіки, Італійської Республіки. Крім цього, доречним є ознайомлення з напрямками використання конфіденційного співробітництва в діяльності правоохоронних та спеціальних органів США та Великої Британії.

В якості питання, яке може бути винесено на обговорення (дискусію) під час заняття є питання щодо можливості запровадження окремих положень використання конфіденційного співробітництва правоохоронними органами зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну діяльність.

Під час підготовки до заняття обов'язковим є ознайомлення з положеннями чинного законодавства та теоретичними джерелами.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни (орієнтовний перелік тем міститься у методичних рекомендаціях).

Практичні завдання

Здійснення здобувачами вищої освіти аналітичного порівняльного опрацювання нормативно-правових актів, що регламентують оперативно-розшукову діяльність в Україні та зарубіжних країнах (на вибір здобувача, за погодженням з викладачем). За результатами аналітичного опрацювання здобувачі складають порівняльну таблицю.

Список рекомендованих джерел до теми

Нормативно-правові акти

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print>
2. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

3. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30.06.1993 № 3341-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

Основні джерела

1. Албул С.В. Правове регулювання використання негласного співробітництва з поліцейськими органами у країнах Європейського Союзу. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 07 жовтня 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С. 5–11.

2. Албул С.В., Корнієнко М.В. Конфіденційне співробітництво у протидії злочинності: досвід правового регулювання в Україні та країнах Європейського союзу. *The European dimension of modern legal science: scientific monograph*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2022. С. 1–25.

3. Горбачов О.В. Досвід деяких зарубіжних країни щодо оперативно-розшукового забезпечення безпеки осіб, які виконують спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 06.12.2019). Харків: ХНУВС, 2019. С. 70–74.

4. Гордієнко С.Г. Основи агентурно-оперативної діяльності спецслужб України: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 776 с.

5. Грібов М.Л., Козаченко О.І. Міжнародний досвід правового регулювання негласного співробітництва. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 3 (112). С. 83–97.

6. Міжнародний досвід використання агентури правоохоронними органами держав Європи та США: посібн. / А.В. Савченко, В.В. Матвійчук, Д.Й. Никифорчук / За аг. ред. Я.Ю. Кондратьєва. К.: НАВСУ, 2004. 60 с.

7. Мусієнко І.І., Гречин Є.Є. Інститут конфіденційного співробітництва у США: організаційно-правовий аспект. *Проблеми законності*. 2015. Вип. 131. С. 133–144.

8. Оперативно-розшукова діяльність: навчальний посібник / С.В. Албул, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат; за заг. ред. проф. С.В. Албула. – Одеса : ОДУВС, 2023. – 375 с.

9. Оперативно-розшукова компаративістика: монографія / О.М. Бандурка, М.М. Перепелиця, О.В. Манжай та ін. Харків: Золота миля, 2013. 352 с.

10. Основи оперативно-розшукової діяльності: курс лекцій / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 200 с.

11. Перепелиця М.М., Шендрик А.В. Інститут конфіденційного

співробітництва у ФРН. *Європейські перспективи*. 2015. № 1. С. 116–119.

12. Тараніч Є.А., Іванчук Н.В. Сучасні зарубіжні моделі організації оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7. 2022. С. 417–421. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/101.pdf

Тема № 6.

Трансформація оперативно-розшукової діяльності у кримінальну розвідку: світові практики та вітчизняні перспективи

1. Кримінальна розвідка та оперативно-розшукова діяльність: питання співвідношення.
2. Історичний досвід використання розвідувальної діяльності у протидії злочинності.
3. Сучасний стан використання кримінальної розвідки у правоохоронній діяльності зарубіжних держав.
4. Перспективи запровадження кримінальної розвідки в Україні.

Рекомендації для здобувачів вищої освіти

Вказана тема є проблемноорієнтованою та такою, що може обговорюватися шляхом дискусії.

Здійснюючи підготовку до практичного заняття за вказаною темою, обов'язковим є ознайомлення з положеннями чинного законодавства та теоретичними джерелами.

Аналізуючи питання співвідношення кримінальної розвідки та оперативно-розшукової діяльності, необхідно зазначити, що Планом заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 року № 792-р. (п. 1.7.1) передбачено розроблення та подання до Верховної Ради України законопроекту про кримінальну розвідку (Criminal Intelligence) як систему гласних і негласних пошукових, розшукових заходів і засобів, що ґрунтуються на аналітиці, спрямованих на своєчасне запобігання, виявлення та нейтралізацію реальних і потенційних загроз національним інтересам України, забезпечення поступової адаптації законодавства України до права ЄС, поетапної трансформації оперативно-розшукової діяльності до кримінальної розвідки.

Аналіз історії становлення правоохоронних органів, сучасної європейської та світової правоохоронної практики свідчить, що більшість розвинених країн йдуть шляхом чіткого розгалуження кримінальної процесуальної діяльності та кримінальної розвідки – діяльності з отримання, добування, аналітичного оброблення та прогнозування інформації про злочинність, її інфраструктуру, окремі злочини та осіб, що до них причетні.

У 2012 році Сеймом Литовської Республіки було прийнято Закон «Про кримінальну розвідку», який з 1 січня 2013 року набрав чинності. Слід наголосити, що прийняття вказаного правового акту фактично стало підґрунтям концептуальних змін теоретичної та праксеологічної парадигм оперативно-розшукової та розвідувальної діяльності Литовської Республіки. Відтоді під кримінальною розвідкою стали розуміти діяльність спеціально уповноважених суб'єктів щодо збирання, фіксації та використання наявної інформації про об'єкти кримінальної розвідки. При цьому, об'єктами кримінальної розвідки виступають злочинні діяння, що вчинені, вчинюються або готуються, особи, які вчинили, вчинюють або готують ці злочини, активні дії цих осіб щодо нейтралізації кримінальної розвідки, інші особи та факти, що пов'язані з державною безпекою. У свою чергу, завданнями кримінальної розвідки у Литовській Республіці виступають: превенція злочинної діяльності; виявлення злочинної діяльності, а також осіб, які готують, вчинюють або вчинили злочинні діяння; захист осіб від злочинного впливу; пошук осіб, які переховуються від досудового розслідування та суду, від відбування покарань та осіб, що зникли без вісті; пошук речей, грошових коштів, цінних паперів, іншого майна, пов'язаного із злочинною діяльністю; забезпечення внутрішньої безпеки суб'єктів кримінальної розвідки. Кримінальна розвідка стала дієвим засобом забезпечення внутрішньої безпеки держави

Обговорюючи перспективи запровадження кримінальної розвідки в Україні, доречним є обґрунтовано надати власне бачення щодо змін вітчизняного законодавства та імплементації світової правоохоронної практики.

Форми і методи роботи на практичних заняттях

Проведення опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення ступеня оволодіння ними необхідними теоретичними положеннями, вирішення тестових завдань та/або практичних задач, підготування окремих зразків документів, вирішення аналітичних завдань. Можливим є ініціативне підготування здобувачами вищої освіти реферативних повідомлень з окремих аспектів теми, презентацій тощо. Тематика реферативних повідомлень та презентацій обговорюються з викладачем в межах конкретної теми навчальної дисципліни (орієнтовний перелік тем надано у методичних рекомендаціях).

Практичні завдання

Здійснення здобувачами вищої освіти аналітичного порівняльного опрацювання нормативно-правових актів, що регламентують оперативно-розшукову діяльність в Україні та зарубіжних країнах (на вибір здобувача, за погодженням з викладачем).

За результатами аналітичного опрацювання здобувачі складають порівняльну таблицю.

Список рекомендованих джерел до теми

Нормативно-правові акти

1. План заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки: затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 року № 792-р (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 07.03.2025 р. № 272) [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.lt/kguytz>
2. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>
3. Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво : Закон України від 12.07.2017 № 2129-VIII [Електронний ресурс]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16#n2
4. Republic of Lithuania Law on the Intelligence Ombudspersons: 23 December 2021 № XIV-868 (as last amended on 22 June 2023 – № XIV-2090) [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.lt/vybaer>

Основні джерела

1. Албул С.В. Досвід країн Балтії у становленні кримінальної розвідки (на прикладі Литовської Республіки). *Південноукраїнський правничий часопис*. 2016. № 1. С. 11–14.
2. Албул С.В. Кримінальна розвідка: світовий досвід в умовах сучасних євроінтеграційних процесів України. *Pravna veda a prax: vyzvy modernych europskych integracnych procesov: Zbornik prispevkov z medzinarodnej vedeckej konferencie (27-28 novembra 2015)*. – Časť 1. – Bratislava: Paneuropska vysoka skola. Fakulta prava, 2015. Р. 180–183.
3. Албул С.В. Омбудсмен з питань розвідки: досвід Литовської Республіки в контексті становлення кримінальної розвідки в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 4. Частина 3. С. 125–130.
4. Албул С.В. Оперативно-розшукова діяльність: сучасні доктринальні та праксеологічні концепти. *Воєнний стан: теоретико-праксеологічні проблеми юриспруденції* : колективна монографія. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2024. С. 1–24. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-421-7-1>
5. Албул С.В. Трансформація оперативно-розшукової діяльності у кримінальну розвідку: вітчизняні перспективи крізь призму зарубіжного досвіду. *Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демократичної правової держави: матеріали XVII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. (м. Одеса, 07 жовтня 2025 р.). Одеса: ОДУВС, 2025. С. 101–105.
6. Албул С.В., Вихристюк К.О. Аналітична розвідка та оперативно-

розшукова діяльність : зарубіжний досвід та вітчизняні перспективи. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 13 жовтня 2023 р.). Одеса: ОДУВС, 2023. С. 5–8.

7. Горбачов О.В. Досвід деяких зарубіжних країни щодо оперативно-розшукового забезпечення безпеки осіб, які виконують спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 06.12.2019). Харків: ХНУВС, 2019. С. 70–74.

8. Гордієнко С.Г. Основи агентурно-оперативної діяльності спецслужб України: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 776 с.

9. Грібов М.Л., Козаченко О.І. Міжнародний досвід правового регулювання негласного співробітництва. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 3 (112). С. 83–97.

10. Григоренко І.А. Особливості правоохоронної (поліцейської) діяльності у Німеччині: теоретико-правовий аспект. *Держава і право*. 2013. № 60. С. 52–58.

11. Жалдак С.І. Стандарти нормативно-правової регламентації негласних актів розслідування в європейському кримінальному процесуальному законодавстві. *Вісник Академії адвокатури України*. 2014. № 3 (31). Т. 11. С. 107–115.

12. Крамаренко Ю.М., Скок О.С., Шевченко Т.В., Хашев В.Г. Сучасні питання протидії організованим злочинності в Україні та за кордоном: монографія. Дніпро: ДДУВС, 2022. 216 с.

13. Міжнародний досвід використання агентури правоохоронними органами держав Європи та США: посібн. / А.В. Савченко, В.В. Матвійчук, Д.Й. Никифорчук / За аг. ред. Я.Ю. Кондратьєва. К.: НАВСУ, 2004. 60 с.

14. Никифорчук Д.Й., Єрмолаєв І.В. Щодо особливостей нормативно-правової регламентації оперативно-розшукових заходів за національним законодавством та законодавством зарубіжних країн. *Colloquium-Journal. Jurisprudence*. 2024. № 17 (210). С. 25–30.

15. Оперативно-розшукова діяльність: навчальний посібник / С.В. Албул, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат; за заг. ред. проф. С.В. Албула. – Одеса : ОДУВС, 2023. – 375 с.

16. Оперативно-розшукова компаративістика: монографія / О.М. Бандурка, М.М. Перепелиця, О.В. Манжай та ін. Харків: Золота миля, 2013. 352 с.

17. Попова Л.М. Діяльність поліції зарубіжних країн і можливість використання їх досвіду в Україні. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України*: збірник тез доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м.

Харків, 11 квітня 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 200–202.

18. Тараніч Є.А., Іванчук Н.В. Сучасні зарубіжні моделі організації оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7. 2022. С. 417–421. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/101.pdf

19. Albul S. Criminal Intelligence as a Function of Operatively-Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects. *European Reforms Bulletin*. Grand Duchy of Luxembourg. 2015. № 2. P. 2–6.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності в Україні.
2. Принципи оперативно-розшукової діяльності в Україні.
3. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності в Україні.
4. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності в Україні.
5. Оперативно-розшукова та кримінально процесуальна діяльності в Україні: питання співвідношення.
6. Правова основа оперативно-розшукової діяльності в Україні: загальна характеристика.
7. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в США.
8. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Великій Британії.
9. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в ФРН.
10. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Австрійській Республіці.
11. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Республіці Польща.
12. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Чеській Республіці.
13. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Італійській Республіці.
14. Міжнародно-правові акти в системі нормативно-правової регламентації оперативно-розшукової діяльності в Україні та країнах Європейського Союзу.
15. Роль та місце практики ЄСПЛ у регламентації оперативно-розшукової діяльності в Україні та країнах Європейського Союзу.
16. Можливості імплементації окремих аспектів нормативно-правової регламентації оперативно-розшукової діяльності зарубіжних держав у

вітчизняне законодавство.

17. Система державних органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в Україні, та їх повноваження.

18. Загальна характеристика та повноваження органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в країнах Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка).

19. Загальна характеристика та повноваження органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в США.

20. Загальна характеристика та повноваження органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в Великій Британії.

21. Можливості імплементації окремих структурно-функціональних аспектів системи та повноважень суб'єктів оперативно-розшукової діяльності зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну практику.

22. Система та види оперативно-розшукових заходів в Україні: загальна характеристика.

23. Загальна характеристика оперативно-розшукових заходів в країнах Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка).

24. Загальна характеристика оперативно-розшукових заходів правоохоронних органів США.

25. Загальна характеристика оперативно-розшукових заходів правоохоронних органів Великої Британії.

26. Можливості запровадження окремих оперативно-розшукових заходів з практики зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну діяльність.

27. Поняття, значення та правова основа застосування конфіденційного співробітництва у протидії злочинності в Україні.

28. Принципи використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності в Україні.

29. Напрями використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів країн Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка).

30. Напрями використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів США.

31. Напрями використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів Великої Британії.

32. Можливості запровадження окремих положень щодо використання конфіденційного співробітництва правоохоронними органами зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну діяльність.

33. Кримінальна розвідка та оперативно-розшукова діяльність: питання співвідношення.

34. Історичний досвід використання розвідувальної діяльності у протидії злочинності.

35. Сучасний стан використання кримінальної розвідки у правоохоронній діяльності зарубіжних держав.

36. Перспективи запровадження кримінальної розвідки в Україні.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

ТЕСТ № 1.

1. Яке з визначень не характеризує поняття оперативно-розшукової діяльності?

- 1) вид юридичної державної діяльності уповноважених органів з протидії злочинності та забезпечення національної безпеки;
- 2) самостійна юридична наука;
- 3) навчальна дисципліна;
- 4) галузь права.

2. Яка складова частина відсутня в теорії ОРД?

- 1) загальна теорія науки ОРД;
- 2) оперативно-розшукова тактика;
- 3) оперативно-розшукова методика;
- 4) оперативна діяльність.

3. Під захистом прав людини і громадянина в оперативно-розшуковій діяльності розуміють:

- 1) нейтральну поведінку оперативників у разі порушення законних інтересів громадян;
- 2) утримання оперативників від здійснення заборонених правовими нормами дій;
- 3) активні заходи оперативників щодо запобігання порушенню прав людини;
- 4) недопущення з боку оперативників необхідного обмеження конституційних прав громадян.

4. Обмежувати конституційні права людини і громадянина в оперативно-розшуковій діяльності:

- 1) допустимо на умовах, викладених в указах Президента України;
- 2) неприпустимо ні за яких умов;

3) допустимо на умовах, викладених у нормативних правових актах оперативно-розшукових органів;

4) допустимо лише за рішенням слідчого судді з метою виявлення, попередження чи припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину та у випадках, передбачених законодавством України, з метою захисту прав і свобод інших осіб, безпеки суспільства.

5. До завдань оперативно-розшукової діяльності належить:

- 1) розкриття злочинів;
- 2) проведення слідчих, процесуальних дій;
- 3) пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України;
- 4) пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена законодавством України.

ТЕСТ № 2.

1. Метою оперативно-розшукової діяльності є:

- 1) боротьба зі злочинністю;
- 2) захист від злочинних посягань;
- 3) припинення правопорушень;
- 4) боротьба з правопорушеннями.

2. Завдання оперативно-розшукової діяльності визначаються:

- 1) самостійно оперативниками;
- 2) тільки в оперативно-розшуковому законодавстві;
- 3) у закритих нормативних актах оперативно-розшукових органів;
- 4) виключно в оперативно-розшуковому законі.

3. Які з принципів оперативно-розшукової діяльності є конституційними?:

- 1) законність, повага й дотримання прав і свобод людини при проведенні ОРД;
- 2) верховенства права, законності, дотримання прав і свобод людини;
- 3) маскуваність;
- 4) сукупність гласних і негласних методів.

4. Які з принципів оперативно-розшукової діяльності НЕ є міжгалузевими?:

- 1) конспірація;
- 2) поєднання гласних і негласних методів і засобів;
- 3) здійснення ОРД тільки уповноваженими на те законом суб'єктами;

4) маскування.

5. Які з принципів оперативно-розшукової діяльності є галузевими?:

- 1) оперативність, або наступальність; всебічність, повнота й об'єктивність дослідження обставин; застосування конфідентів;
- 2) конспірація;
- 3) поєднання гласних і негласних методів і засобів;
- 4) здійснення ОРД тільки уповноваженими на те законом суб'єктами.

ТЕСТ № 3.

1. Правова основа оперативно-розшукової діяльності – це сукупність:

- 1) основних законодавчих та інших нормативних правових актів у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 2) усіх правових джерел у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 3) тільки законодавчих актів у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 4) усіх законодавчих та інших нормативних правових актів у сфері оперативно-розшукової діяльності.

2. Оперативно-розшукове законодавство – це:

- 1) підгалузь адміністративного законодавства;
- 2) самостійна галузь законодавства;
- 3) міжгалузевий нормативно-правовий інститут;
- 4) комплексна галузь законодавства.

3. Перелік прав підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, нормативно визначено у статті Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

- 1) восьмій;
- 2) п'ятій;
- 3) сьомій;
- 4) шостій.

4. Система правових джерел оперативно-розшукової діяльності складається з блоків:

- 1) окремих областей, загальнонаціонального та міжнародно-правового;
- 2) національного й міжнародно-правового;
- 3) окремих областей і загальнонаціонального;
- 4) тільки національного.

5. Під нормативно-правовим актом як правовим джерелом оперативно-розшукової діяльності розуміють сукупність:

- 1) нормативних правових актів оперативно-розшукових органів;
- 2) законодавчих актів у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 3) законодавчих актів й актів органів державної влади у сфері оперативно-розшукової діяльності;
- 4) національних нормативних правових актів у сфері оперативно-розшукової діяльності.

ТЕСТ № 4.

1. Сукупність суб'єктів оперативно-розшукової діяльності становлять:

- 1) всі безпосередні учасники оперативно-розшукової діяльності;
- 2) учасники оперативно-розшукової діяльності та суб'єкти зовнішнього впливу;
- 3) тільки оперативно-розшукові органи та оперативники;
- 4) оперативно-розшукові органи, оперативники й особи, які надають сприяння.

2. Під учасником оперативно-розшукової діяльності розуміють:

- 1) будь-якого суб'єкта в оперативно-розшуковій діяльності;
- 2) суб'єкта, наділеного відповідною компетенцією;
- 3) тільки оперативників;
- 4) захисників.

3. Під компетенцією суб'єктів оперативно-розшукової діяльності розуміють сукупність їхніх:

- 1) обов'язків і прав;
- 2) обов'язків, прав і юридичної відповідальності;
- 3) повноважень;
- 4) обов'язків та юридичної відповідальності.

4. Під оперативно-розшуковим органом розуміють:

- 1) систему правоохоронних органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність;
- 2) конкретний правоохоронний орган або спецслужбу;
- 3) систему конкретних правоохоронних органів або спецслужб;
- 4) систему оперативних підрозділів та посадових осіб правоохоронного органу або спецслужби.

5. Серед загальних обов'язків особи, залученої до участі в оперативно-розшуковій діяльності, передбачено обов'язок:

- 1) інформувати відповідні державні органи про відомі їм факти та дані, що свідчать про загрозу безпеці суспільства й держави, а також про порушення законодавства, пов'язані зі службовою діяльністю посадових осіб;
- 2) надавати завідомо неправдиву інформацію;
- 3) не приймати самостійних рішень без консультації оперативника;
- 4) не змінювати місця проживання й роботи без згоди оперативника.

ТЕСТ № 5.

1. Оперативно-розшуковий захід можна визначити як акт поведінки оперативника, спрямований на:

- 1) отримання інформації;
- 2) припинення злочину;
- 3) ліквідацію наслідків правопорушення;
- 4) профілактику скоєння злочину.

2. Перелік обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, нормативно визначено в статті Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

- 1) шостій;
- 2) п'ятій;
- 3) сьомій;
- 4) восьмій.

3. У чому полягає відмінність між контрольованою та оперативною закупкою?

- 1) у предметі такої закупки: предметом оперативної закупки є товар, який перебуває у вільному обігу, предметом контрольованої закупки є товар, обіг якого обмежений чи заборонений законодавством;
- 2) у предметі такої закупки: предметом контрольованої закупки є товар, який перебуває у вільному обігу, предметом оперативної закупки є товар, обіг якого обмежений чи заборонений законодавством;
- 3) у способі фіксування ходу та результату НС(Р)Д;
- 4) немає відмінності між контрольованою та оперативною закупкою.

4. Що є предметом контрольованої поставки?

- 1) товари, предмети та речовини, переміщення яких здійснюється протиправно;
- 2) будь-які товари та предмети;
- 3) товари, предмети та речовини, переміщення яких здійснюється на законній підставі;

4) законодавство не визначає, що є предметом контрольованої поставки.

5. Хто приймає рішення про проведення контролю за вчиненням злочину?

- 1) прокурор;
- 2) слідчий;
- 3) керівник органу досудового розслідування;
- 4) слідчий суддя.

ТЕСТ № 6.

1. Ведення оперативно-розшукових справ не здійснюється:

- 1) щодо невстановлених осіб, які готують вчинення кримінального правопорушення;
- 2) щодо осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, у тому числі у зв'язку зі збройним конфліктом, воєнними діями;
- 3) щодо осіб, зниклих безвісти;
- 4) щодо осіб, стосовно яких є дані про їхню участь або причетність до терористичної діяльності.

2. Який строк ведення оперативно-розшукових справ щодо невстановлених осіб, які готують вчинення кримінального правопорушення, а також осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання?:

- 1) до їх встановлення або розшуку, але не більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності чи строків давності виконання обвинувального вироку;
- 2) 12 місяців;
- 3) 36 місяців;
- 4) до встановлення їхнього місця перебування чи місця поховання.

3. Який строк ведення оперативно-розшукових справ щодо осіб, стосовно яких є дані про участь у підготовці до вчинення кримінального правопорушення?:

- 1) до їх встановлення або розшуку, але не більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності чи строків давності виконання обвинувального вироку;
- 2) до встановлення їхнього місця перебування, місця поховання чи місцезнаходження останків;
- 3) до встановлення та фіксації фактичних даних про протиправні діяння, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, але не більше шести місяців;

4) 12 місяців.

4. Хто уповноважений здійснювати продовження строків ведення оперативно-розшукової справи в разі отримання даних про участь особи в підготовці тяжкого чи особливо тяжкого злочину?:

- 1) Голова Національної поліції або його уповноважені заступники;
- 2) будь-яка особа оперативно-розшукового підрозділу;
- 3) продовження строків ведення оперативно-розшукової справи в разі отримання даних про участь особи в підготовці тяжкого чи особливо тяжкого злочину не передбачено чинним законодавством;
- 4) слідчий суддя.

5. Яке з положень не належить до підстав припинення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи?:

- 1) якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тимчасово вибула за межі України;
- 2) якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тяжко захворіла;
- 3) якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, переховується від правоохоронних органів;
- 4) якщо можливість проводити щодо особи оперативно-розшукову діяльність відсутня.

ТЕСТ № 7.

1. Під засобом оперативно-розшукової діяльності розуміють:

- 1) будь-які предмети матеріального світу, які використовуються працівниками Національної поліції;
- 2) документи, які оформлюються за результатами проведення оперативно-розшукових заходів;
- 3) сукупність знаряддя (матеріального інструментарію) та науково обґрунтованих прийомів його правомірного застосування суб'єктом ОРД з метою виконання завдань цієї діяльності;
- 4) наукові положення, вироблені теорією ОРД.

2. До засобів оперативно-розшукової діяльності відносять:

- 1) оперативні обліки та службову документацію;
- 2) оперативні та інші обліки; оперативну техніку; спеціально навчених тварин; житлові, службові та інші приміщення; засоби маскування та імітації; об'єкти, які виконують функцію предмета злочину;
- 3) наукові положення, вироблені теорією ОРД;
- 4) матеріали оперативно-розшукових справ.

3. До оперативних обліків належать:

- 1) оперативно-розшукові, оперативно-профілактичні та оперативно-довідкові;
- 2) оперативно-розшукові, оперативно-контрольні та оперативно-прогностичні;
- 3) технічні та біологічні;
- 4) оперативно-розшукові, оперативно-запобіжні та оперативно-судові.

4. Оперативно-розшукові справи заводяться:

- 1) у будь-якому випадку, за бажанням працівника оперативного підрозділу;
- 2) у кожному випадку наявності підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності згідно з положеннями статті 6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»;
- 3) у кожному випадку наявності вказівки керівника Національної поліції;
- 4) виключно за дорученням слідчого судді.

5. Обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи починається з дня:

- 1) отримання первинної інформації про кримінальне правопорушення, що готується невстановленими особами;
- 2) повідомлення прокурора про наміри заведення ОРС;
- 3) затвердження керівниками постанови про заведення ОРС;
- 4) набрання законної сили вироку суду.

ТЕСТ № 8.

1. Оперативно-розшукова інформація – це:

- 1) фактичні дані, що мають безпосереднє або потенційне значення для виконання стратегічних, тактичних і організаційних завдань оперативно-розшукової діяльності, одержувані оперативними підрозділами гласними і негласними методами з різноманітних джерел або ж отримані під час аналітичного опрацювання первинних даних;
- 2) будь-які відомості, якими володіють працівники оперативних підрозділів;
- 3) відомості, які містяться у службовій документації оперативного підрозділу;
- 4) сукупність відомостей щодо намірів оперативного підрозділу.

2. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності – це:

1) передбачена законодавством України система заходів, спрямованих на використання інформації, що має значення для вирішення завдань ОРД в інтересах досудового слідства;

2) діяльність працівників оперативних підрозділів, що спрямована на отримання первинної інформації про кримінальні правопорушення;

3) контрольна діяльність керівників оперативних підрозділів щодо перевірки отриманої інформації;

4) передбачена законодавством України система запроваджених заходів, спрямованих на збір, узагальнення, аналіз, зберігання та використання інформації, у тому числі обмеженого доступу, що має значення для вирішення завдань цієї діяльності в інтересах досудового слідства, безпеки громадян, суспільства і держави.

3. Що з переліченого не відноситься до мети інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності?:

1) підвищення ефективності протидії злочинності;

2) створення умов для оперативної обізнаності працівників, які безпосередньо займаються профілактикою та виявленням злочинів;

3) отримання відомостей для оперативного реагування на заяви та повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення, інші події, у яких убачаються їх ознаки;

4) накопичення персональних даних громадян для подальшого вільного розповсюдження.

4. Планування – це:

1) результат роботи за оперативно-розшуковими справами;

2) процес вибору рішень, необхідних для досягнення визначених цілей, це заздалегідь прийняте рішення про те, хто, що, коли і як буде робити;

3) узгодження службової документації з керівництвом оперативного підрозділу;

4) передбачення можливого результату здійснення оперативно-розшукових заходів.

5. Автоматизована інформаційна система – це:

1) будь-яка комп'ютерна техніка, що використовується для вирішення завдань ОРД;

2) сукупність обладнання, яке призначено для зберігання інформації;

3) взаємопов'язана сукупність даних, обладнання, програмних засобів, персоналу, стандартних процедур, які призначені для збору, обробки, розподілу, зберігання, представлення інформації відповідно до вимог, які впливають з цілей організації;

4) спеціалізована система зв'язку, яка функціонує в органах Національної поліції України.

ТЕСТ № 9.

1. Які засоби не забороняється застосовувати для одержання інформації?:

- 1) технічні засоби, які пригнічують волю або завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу;
- 2) психотропні речовини, які пригнічують волю або завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу.
- 3) хімічні та інші речовини, які пригнічують волю або завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу;
- 4) технічні засоби фіксування.

2. Що є юридичною підставою для здійснення НС(Р)Д у вигляді спостереження за річчю або місцем?

- 1) постанова слідчого або прокурора;
- 2) ухвала суду;
- 3) ухвала слідчого судді;
- 4) постанова суду.

3. Що є фактичною підставою для здійснення НС(Р)Д у вигляді спостереження за річчю або місцем?:

- 1) наявність доказів щодо вчинення кримінального правопорушення й неможливість отримати докази в інший спосіб;
- 2) наявність доказів щодо вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину й неможливість отримати докази в інший спосіб;
- 3) наявність доказів вчинення злочину організованої групи;
- 4) наявність доказів щодо вчинення злочину злочинною організацією.

4. Який документ надає право здійснювати відеоконтроль особи?:

- 1) протокол;
- 2) ухвала слідчого судді;
- 3) рапорт;
- 4) постанова.

5. Який процесуальний документ складається за результатами проведення спостереження за особою, річчю або місцем?:

- 1) акт;
- 2) постанова;
- 3) рапорт;

4) протокол.

ТЕСТ № 10.

1. Оперативно-розшукова тактика – це:

- 1) комплексна система наукових положень і рекомендацій з організації та методики оперативно-тактичного планування, а також застосування перевірених практикою тактичних прийомів здійснення оперативно-розшукових заходів, що забезпечують в конкретних умовах оперативної обстановки успішне запобігання злочинів, що готуються, швидке і повне розкриття вчинених злочинів, а також розшук злочинців, які переховуються;
- 2) напрями реалізації первинної оперативної інформації.
- 3) формалізований порядок дій працівників оперативних підрозділів під час виявлення кримінальних правопорушень;
- 4) система теоретичних наукових положень про діяльність оперативних підрозділів Національної поліції України.

2. Оперативно-розшукова тактика поділяється на:

- 1) загальну та особливу;
- 2) загальну та спеціальну;
- 3) початкову та подальшу;
- 4) окрему та спеціальну.

3. Елементами оперативно-розшукової тактики є:

- 1) оперативно-розшукова ситуація, оперативно-тактичне моделювання, оперативна комбінація;
- 2) оперативно-розшукова профілактика, оперативно-тактичне моделювання, оперативна комбінація;
- 3) оперативно-розшукова ситуація, оперативно-тактичне документування, оперативна комбінація;
- 4) оперативно-розшукова обстановка, оперативно-розшукове прогнозування, оперативна превенція.

4. Оперативно-розшукова ситуація – це:

- 1) реальна ситуація, з якою щодня стикається працівник оперативного підрозділу під час виконання службових обов'язків;
- 2) ситуація невизначеності під час провадження за оперативно-розшуковими справами;
- 3) реально існуючий на даний момент стан розгляду кримінального провадження;
- 4) реально існуючий на даний момент стан певної кримінальної події, з приводу якого здійснюється оперативно-розшуковий захід, умови, у яких вона

проявляється, а також можливості оперативного працівника (або підрозділу) вжити необхідних заходів, сформульованих у вигляді конкретного завдання.

5. Оперативно-тактичне моделювання – це:

- 1) діяльність суб'єктів оперативно-розшукової діяльності щодо штучного створення організаційно-тактичної схеми, яка відповідно до завдань, що вирішуються, максимально подібно відтворює замінюваний об'єкт, явище або процес, що безпосередньо пов'язаний з досліджуванним злочинним явищем або подією, і спрямована на виконання завдань кримінального судочинства;
- 2) створення працівниками оперативних підрозділів реальних моделей знарядь вчинення злочинів;
- 3) процес діяльності працівників оперативних підрозділів щодо відтворення обставин вчинення злочинів;
- 4) аналітичний процес реалізації оперативно-розшукових заходів під час кримінального провадження.

ТЕСТ № 11.

1. За формами взаємодія може мати характер:

- 1) регіональний, міжрегіональний, внутрішньодержавний та міжнародний;
- 2) локальний (місцевий), регіональний, загальнодержавний та міжнародний;
- 3) початковий та подальший;
- 4) локальний (місцевий), загальнодержавний та міжнародний.

2. За характером зв'язків суб'єктів взаємодія може бути:

- 1) внутрішньою та позасистемною;
- 2) ідентичною та неідентичною;
- 3) очною та заочною;
- 4) внутрішньою та зовнішньою.

3. Слідчо-оперативні групи створюються:

- 1) при чергових частинах органів та підрозділів Національної поліції з метою забезпечення швидкого реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення;
- 2) за будь-яких обставин за рішенням чергового відділку Національної поліції;
- 3) при чергових частинах органів і підрозділів Національної поліції з метою вирішення питань керівництва черговим нарядом;
- 4) у відокремлених підрозділах Національної поліції в разі недостатньої кількості особового складу..

4. Взаємодія в оперативно-розшуковій діяльності – це:

- 1) ініціативне направлення матеріалів оперативно-розшукових справ до суміжних органів і підрозділів Національної поліції;
- 2) нормативно врегульована діяльність щодо здійснення кримінального провадження;
- 3) нормативно врегульована, узгоджена за метою, завданнями, місцем і часом спільна діяльність підрозділів кримінальної поліції з іншими суб'єктами, яка на підставах комплексного використання можливостей, сил, засобів і заходів забезпечує реалізацію завдань оперативно-розшукової діяльності;
- 4) узгоджена за метою, завданнями, місцем і часом діяльність підрозділів кримінальної поліції з виявлення злочинів.

5. Склад слідчо-оперативної групи формується з числа:

- а) працівників поліції відповідно до графіка чергування, затвердженого керівником органу, підрозділу поліції та погодженого з керівником органу досудового розслідування;
- б) особового складу відділу Національної поліції, який є вільним від чергування;
- в) працівників поліції за рішенням керівника органу Національної поліції без документального оформлення;
- г) працівників поліції відповідно до графіка чергування, затвердженого черговим по підрозділу поліції.

ТЕСТ № 12.

1. Хто з названих суб'єктів здійснює нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності?:

- 1) Генеральний прокурор, його заступник, керівники обласних прокуратур, їхні перші заступники та заступники, а також уповноважені наказом Генерального прокурора прокурори Офісу Генерального прокурора та уповноважені наказом керівника обласної прокуратури прокурори відповідних обласних прокуратур;
- 2) Голова Служби безпеки України;
- 3) Президент України;
- 4) Голова Верховної ради України.

2. Що із названого не належить до предмета прокурорського нагляду?:

- 1) перевірка скарг на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність;
- 2) скасування незаконних постанов про заведення або закриття оперативно-розшукової справи;

3) вжиття заходів щодо усунення порушень законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності й щодо притягнення винних до встановленої законом відповідальності;

4) відомості про осіб, які конфіденційно співробітничать або співробітничали з розвідувальним органом України, належність конкретних осіб до кадрового складу розвідувальних органів, а також форми, методи й засоби розвідувальної діяльності та організаційно-штатна структура розвідувальних органів.

3. Хто з названих суб'єктів уповноважений скасовувати незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи, зупинення або поновлення оперативно-розшукової діяльності чи про інші рішення, що суперечать закону?:

- 1) прокурор;
- 2) оперативний співробітник;
- 3) слідчий;
- 4) слідчий суддя.

4. Хто з названих суб'єктів уповноважений давати згоду на продовження строку проведення оперативно-розшукової діяльності?:

- 1) прокурор;
- 2) оперативний співробітник;
- 3) слідчий;
- 4) слідчий суддя.

5. Хто з названих суб'єктів уповноважений приймати рішення про проведення оперативно-розшукових заходів, які не потребують дозволу слідчого судді або рішення прокурора?:

- 1) керівник відповідного оперативного підрозділу або його заступник з повідомленням про прийняте рішення прокурора;
- 2) прокурор;
- 3) оперативний співробітник;
- 4) слідчий.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Історичні етапи становлення та розвитку оперативно-розшукової діяльності.
2. Поняття оперативно-розшукової діяльності в Україні.
3. Завдання оперативно-розшукової діяльності в Україні.
4. Правова основа оперативно-розшукової діяльності в Україні.
5. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності в Україні
6. Поняття та система принципів оперативно-розшукової діяльності в Україні
7. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності в Україні.
8. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності в Україні.
9. Підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності в Україні.
10. Поняття та види оперативно-розшукових заходів правоохоронних органів України.
11. Відмінність оперативно-розшукових заходів від негласних слідчих (розшукових) дій.
12. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу.
13. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням керівника оперативного підрозділу.
14. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням прокурора.
15. Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються на підставі ухвали слідчого судді.
16. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності у доказуванні.
17. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні в Україні.
18. Оперативно-розшукова та кримінально процесуальна діяльності в Україні: питання співвідношення.
19. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в США.
20. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Великій Британії.
21. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в ФРН.
22. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Австрійській Республіці.
23. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової

діяльності в Республіці Польща.

24. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Чеській Республіці.

25. Нормативно-правова регламентація оперативно-розшукової діяльності в Італійській Республіці.

26. Міжнародно-правові акти в системі нормативно-правової регламентації оперативно-розшукової діяльності в Україні та країнах Європейського Союзу.

27. Роль та місце практики ЄСПЛ у регламентації оперативно-розшукової діяльності в Україні та країнах Європейського Союзу.

28. Можливості імплементації окремих аспектів нормативно-правової регламентації оперативно-розшукової діяльності зарубіжних держав у вітчизняне законодавство.

29. Система державних органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в Україні, та їх повноваження.

30. Загальна характеристика та повноваження органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в країнах Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка).

31. Загальна характеристика та повноваження органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в США.

32. Загальна характеристика та повноваження органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність в Великій Британії.

33. Можливості імплементації окремих структурно-функціональних аспектів системи та повноважень суб'єктів оперативно-розшукової діяльності зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну практику.

34. Система та види оперативно-розшукових заходів в Україні: загальна характеристика.

35. Загальна характеристика оперативно-розшукових заходів в країнах Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка).

36. Загальна характеристика оперативно-розшукових заходів правоохоронних органів США.

37. Загальна характеристика оперативно-розшукових заходів правоохоронних органів Великої Британії.

38. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності у правоохоронній практиці країн Європейського Союзу.

39. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності у правоохоронній практиці США та Великої Британії.

40. Можливості запровадження окремих оперативно-розшукових заходів з практики зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну діяльність.

41. Поняття, значення та правова основа застосування конфіденційного

співробітництва у протидії злочинності в Україні.

42. Принципи використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності в Україні.

43. Напрями використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів країн Європейського Союзу (ФРН, Австрійська Республіка, Республіка Польща, Чеська Республіка, Італійська Республіка).

44. Напрями використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів США.

45. Напрями використання конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності правоохоронних органів Великої Британії.

46. Можливості запровадження окремих положень щодо використання конфіденційного співробітництва правоохоронними органами зарубіжних держав у вітчизняну правоохоронну діяльність.

47. Кримінальна розвідка та оперативно-розшукова діяльність: питання співвідношення.

48. Історичний досвід використання розвідувальної діяльності у протидії злочинності.

49. Сучасний стан використання кримінальної розвідки у правоохоронній діяльності зарубіжних держав.

50. Перспективи запровадження кримінальної розвідки в Україні.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

2. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/print>

3. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. К.: МВС України, 2012. 42 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17/print>

4. План заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки: затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 року № 792-р (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 07.03.2025 р. №

272) [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.lt/kgyytz>

5. Про Бюро економічної безпеки : закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20/print>

6. Про Державне бюро розслідувань : закон України від 12 листопада 2015р. №794-VIII [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19/print>

7. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12/print>

8. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб : закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98/print>

9. Про Державну прикордонну службу: закон України від 3 квітня 2003 р. № 661 [Електронний ресурс].URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15/print>

10. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : закон України від 23.12.1993 № 3782-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12/print>

11. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 373-IV. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15/print>

12. Про Національне антикорупційне бюро України: закон України від 14.10.2014 № 1698-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/print>

13. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

14. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

15. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30.06.1993 № 3341-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

16. Про прокуратуру : закон України від 05.11.1991 р. № 1789-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/print>

17. Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво : Закон України від 12.07.2017 № 2129-VIII [Електронний ресурс]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16#n2

18. Про розвідку : Закон України від 17.09.2020 р. № 912-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20/print>

19. Про Службу безпеки України: закон України від 25 березня 1992 р. №2229 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12/print>
20. Про Службу зовнішньої розвідки України : Закон України від 01.12.2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-15/print>
21. Republic of Lithuania Law on the Intelligence Ombudspersons: 23 December 2021 № XIV-868 (as last amended on 22 June 2023 – № XIV-2090) [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.lt/vybaer>

Основні джерела

1. Албул С.В. Вплив військового мистецтва Стародавнього Китаю на становлення теорії оперативно-розшукової діяльності. *Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії наркозлочинності*: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (14 травня 2019 р., м. Одеса). – Одеса: ОДУВС, 2019. С. 14–18.
2. Албул С.В. Досвід країн Балтії у становленні кримінальної розвідки (на прикладі Литовської Республіки). *Південноукраїнський правничий часопис*. 2016. № 1. С. 11–14.
3. Албул С.В. Кримінальна розвідка: світовий досвід в умовах сучасних євроінтеграційних процесів України. *Pravna veda a prax: vyzvy modernych europskych integracnych procesov: Zbornik prispevkov z medzinarodnej vedeckej konferencie (27-28 novembra 2015)*. – Časť 1. – Bratislava: Paneuropska vysoka skola. Fakulta prava, 2015. Р. 180–183.
4. Албул С.В. Омбудсмен з питань розвідки: досвід Литовської Республіки в контексті становлення кримінальної розвідки в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 4. Частина 3. С. 125–130.
5. Албул С.В. Оперативно-розшукова діяльність: сучасні доктринальні та праксеологічні концепти. *Воєнний стан: теоретико-праксеологічні проблеми юриспруденції* : колективна монографія. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2024. С. 1–24. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-421-7-1>
6. Албул С.В. Правове регулювання використання негласного співробітництва з поліцейськими органами у країнах Європейського Союзу. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 07 жовтня 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С. 5–11.
7. Албул С.В. Трансформація оперативно-розшукової діяльності у кримінальну розвідку: вітчизняні перспективи крізь призму зарубіжного досвіду. *Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демократичної правової держави: матеріали XVII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. (м. Одеса, 07 жовтня 2025 р.). Одеса: ОДУВС, 2025. С. 101–105.
8. Албул С.В., Вихристюк К.О. Аналітична розвідка та оперативно-

розшукова діяльність : зарубіжний досвід та вітчизняні перспективи. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 13 жовтня 2023 р.). Одеса: ОДУВС, 2023. С. 5–8.

9. Албул С.В., Корнієнко М.В. Конфіденційне співробітництво у протидії злочинності: досвід правового регулювання в Україні та країнах Європейського союзу. *The European dimension of modern legal science: scientific monograph*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2022. С. 1–25.

10. Барабаш Г.В. Правоохоронна система Німеччини та нормативно-правова база її діяльності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 2 (117). С. 314–321.

11. Баранець В.А. Зарубіжний досвід розслідування кримінальних правопорушень у формі дізнання. *Київський часопис права*. 2023. № 1. С. 331–336.

12. Берднік І.В., Головка М.Б. Особливості нормативної регламентації застосування окремих оперативно-розшукових заходів за законодавством України та деяких зарубіжних країн. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 351–355.

13. Білецький В.О., Ченчик В.М. Допроцесуальна діяльність правоохоронних органів країни Європейського Союзу. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 2. С. 394–397.

14. Вапнярчук В.В., Беспалько І.Л. Щодо окремих особливостей оцінки доказування в різних правових системах та в практиці Європейського суду з прав людини. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. Випуск 73. Ч. 2. С. 115–122.

15. Вільська Є.Р. Взаємодія Національного центрального бюро Інтерполу України з правоохоронними органами іноземних держав. *Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 07 жовтня 2022 р.). Одеса: ОДУВС, 2022. С. 30–32.

16. Галстян Г.Г. Зарубіжний досвід використання оперативно-технічних засобів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2018. Вип. 2. Том 2. С. 78–81.

17. Голодник Ю.А. Діяльність правоохоронних органів Німеччини в механізмі забезпечення прав громадян, інтересів суспільства та держави: приклад для України. *Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2023. № 4. Том 34 (73). С. 72–76.

18. Горбачов О.В. Досвід деяких зарубіжних країни щодо оперативно-розшукового забезпечення безпеки осіб, які виконують спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 06.12.2019). Харків: ХНУВС, 2019.

С. 70–74.

19. Гордієнко С.Г. Основи агентурно-оперативної діяльності спецслужб України: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 776 с.

20. Грібов М.Л., Козаченко О.І. Міжнародний досвід правового регулювання негласного співробітництва. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 3 (112). С. 83–97.

21. Григоренко І.А. Особливості правоохоронної (поліцейської) діяльності у Німеччині: теоретико-правовий аспект. *Держава і право*. 2013. № 60. С. 52–58.

22. Довідник термінів у практиці ЄСПЛ з питань кримінального судочинства / Л.І. Аркуша, О.О. Торбас, М.М. Стоянов, В.К. Волошина, В.А. Завтур, В.В. Сидорчук. Одеса : Фенікс, 2022. 48 с.

23. Домброван Н.В. Моделі чергової частини органу поліції зарубіжних країн світу. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 4. Ч. 1. С. 41–45.

24. Єфімов В.В. Міжнародне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності. *Право і суспільство*. 2012. Вип. 1. С. 268–273.

25. Жалдак С.І. Стандарти нормативно-правової регламентації негласних актів розслідування в європейському кримінальному процесуальному законодавстві. *Вісник Академії адвокатури України*. 2014. № 3 (31). Т. 11. С. 107–115.

26. Зарасило В.О., Басс В.О., Курилін І.Р., Братков С.І. Організація діяльності поліції зарубіжних країн: навчальний посібник. К.: Академія Управління МВС України, 2007. 250 с.

27. Зозуля Є.В., Туренко О.С., Іванов І.В. Юридична компаративістика : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2023. 304 с.

28. Кислий А.М., Чайка Р.А., Денисенко М.М. Зарубіжний досвід нормативного регулювання негласних слідчих (розшукових) дій. *Наукові праці МАУП*. 2016. Вип. 49. С. 65–73.

29. Князєв С.М. Досвід європейських країн щодо забезпечення дотримання прав людини під час здійснення негласної діяльності на стадії досудового розслідування. *Visegrad journal on human rights*. 2019. № 5. Р. 69–74.

30. Князєв С.М. Порядок взаємодії співробітника оперативного підрозділу та слідчого під час здійснення оперативно-розшукової діяльності: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2 (23). Том 3. С. 292–297.

31. Князєв С.М., Чернявський С.С., Грібов М.Л. Міжнародне співробітництво у сфері негласних розслідувань. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 4 (117). С. 7–19.

32. Крамаренко Ю.М., Скок О.С., Шевченко Т.В., Хашев В.Г. Сучасні питання протидії організованим злочинності в Україні та за кордоном: монографія. Дніпро: ДДУВС, 2022. 216 с.

33. Міжнародний досвід використання агентури правоохоронними

органами держав Європи та США: посібн. / А.В. Савченко, В.В. Матвійчук, Д.Й. Никифорчук / За аг. ред. Я.Ю. Кондратьєва. К.: НАВСУ, 2004. 60 с.

34. Мозоль В.В. Зарубіжний досвід організації діяльності поліції. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України*: збірник тез доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 11 квітня 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 171–173.

35. Молдован А.В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

36. Молдован Е.С., Жданова В.П. Зарубіжний досвід оперативно-розшукової діяльності митних органів: уроки для України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 315–319.

37. Мусієнко І.І., Гречин Є.Є. Інститут конфіденційного співробітництва у США: організаційно-правовий аспект. *Проблеми законності*. 2015. Вип. 131. С. 133–144.

38. Никифорчук Д.Й., Єрмолаєв І.В. Щодо особливостей нормативно-правової регламентації оперативно-розшукових заходів за національним законодавством та законодавством зарубіжних країн. *Colloquium-Journal. Jurisprudence*. 2024. № 17 (210). С. 25–30.

39. Оперативно-розшукова діяльність: навчальний посібник / С.В. Албул, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, Т.Г. Щурат; за заг. ред. проф. С.В. Албула. – Одеса : ОДУВС, 2023. – 375 с.

40. Оперативно-розшукова діяльність : посібник / В.І. Божик та ін.; за заг. ред. А.М. Кислого, С.М. Князева, С.С. Чернявського; НАВС, ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Київ : Вид-во «Людмила», 2021. 240 с.

41. Оперативно-розшукова компаративістика: монографія / О.М. Бандурка, М.М. Перепелиця, О.В. Манжай та ін. Харків: Золота миля, 2013. 352 с.

42. Основи оперативно-розшукової діяльності: курс лекцій / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 200 с.

43. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні: навчальний посібник / С.В. Албул, В.В. Аброськін, С.О. Єгоров, Є.В. Поляков, І.Л. Форнальчук, Т.Г. Щурат; За заг. ред. В.В. Аброськіна. Одеса : ОДУВС, 2020. 290 с.

44. Паламарчук О.В. Американський досвід запобігання розбоям, поєднаним з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище. *Право і суспільство*. 2022. № 3. С. 202–207.

45. Перепелиця М.М., Шендрик А.В. Інститут конфіденційного співробітництва у ФРН. *Європейські перспективи*. 2015. № 1. С. 116–119.

46. Подобний О.О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та

розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика : навч.-метод. посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/16138>

47. Попова Л.М. Діяльність поліції зарубіжних країн і можливість використання їх досвіду в Україні. *Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України*: збірник тез доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 11 квітня 2019 р.). Харків: ХНУВС, 2019. С. 200–202.

48. Притула А.М., Халимон С.І., Митрофанов І.І. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» : науково-практичний коментар / за заг. ред. доктора юрид. наук, професора А. М. Притули. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 236 с.

49. Слюсарчук І., Слюсарчук В., Ковальова І. Проведення оперативно-розшукових заходів у Великій Британії та США. *Господарство, підприємництво і право*. 2021. № 2. С. 201–207.

50. Тагієв С.Р. Зарубіжний досвід проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. Вип. 13 (2). С. 98–109.

51. Тагієв С.Р. Досвід системи негласного розслідування у кримінальному судочинстві Сполучених Штатів Америки. *Університетські наукові записки*. 2015. № 2 (54). С. 207–212.

52. Тараніч Є.А., Іванчук Н.В. Сучасні зарубіжні моделі організації оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7. 2022. С. 417–421. URL: http://lsej.org.ua/7_2022/101.pdf

53. Хома В.О., Жданова В.П. Зарубіжний досвід оперативно-розшукової діяльності митних органів на прикладі Сполучених Штатів Америки. *Правові горизонти*. 2020. № 23. С. 112–116.

54. Albul S. Criminal Intelligence as a Function of Operatively-Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects. *European Reforms Bulletin*. Grand Duchy of Luxembourg. 2015. № 2. P. 2–6.

55. Combating exsise Smuggling: A comparative analysis of Ukraine and Poland / Samoilenko, O., Veits, A., Albul, S., Yankova, L., Shchurat, T. *Amazonia Investiga*. 2024. Volume 13. Issue 77. P. 90–107. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.77.05.7>

РЕСУРСИ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України. – Режим доступу: www.scourt.gov.ua
4. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. – Режим доступу: <http://www.mvs.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. – Режим доступу: www.minjust.gov.ua
6. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>
7. Офіційний веб-сайт Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>
8. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
9. Лабораторія законодавчих ініціатив. – Режим доступу: <http://parlament.org.ua>
10. Офіційний веб-сайт Європейського Суду з прав людини. – Режим доступу: <https://www.echr.coe.int/>

Навчальне видання

Албул Сергій Володимирович
Цехан Дмитро Миколайович

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА КОМПАРАТИВІСТИКА

методичні рекомендації для підготовки до практичних занять
(для здобувачів вищої освіти ступеня магістр спеціальності
D8 «Право» / 081 «Право»
на факультеті прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Електронне видання

Підписано до друку 19.11.2025. Формат 60x84/16.
Гарн. «Times New Roman». Друк цифровий. Ум. друк. арк. 2,9.